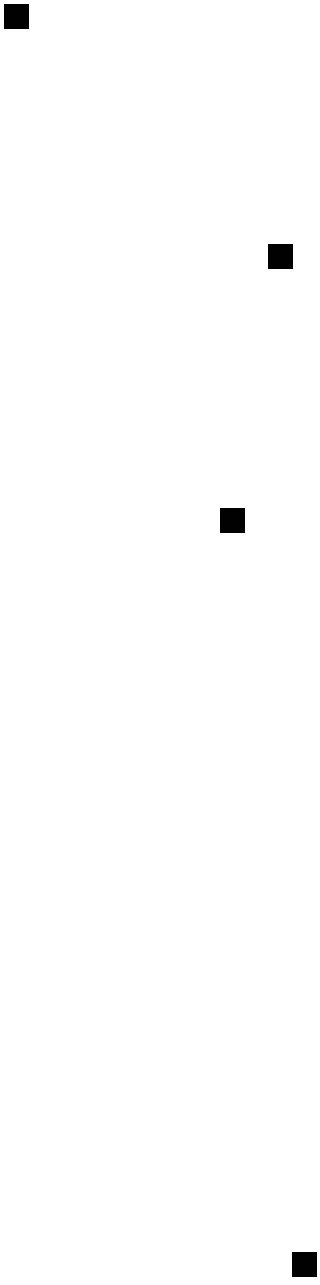
NORGES MUSIKKHØGSKOLE

STUDIEPLAN
Kandidatstudiet i komposisjon

20. juni 2003, revidert 1. februar 2008

NORGESMUSIKKHØGSKOLE
Norwegian Academy of Music

1 INNLEDNING 3

1.1 Mål for studiet 3
1.2 Struktur og organisering 3
1.3 Arbeidsformer 6
1.4 Kvalitet i utdanningen 6
1.5 Vurdering og eksamen 7

2 KUNSTNERISK/ESTETISK UTVIKLING 8

2.1 Komposisjonsforum 9
2.2 Komposisjon 10
2.3 Komposisjonsworkshop 11

3 HÅNDVERKSEMNER 13

3.1 Instrumentasjon 1 13
3.2 Notasjon og partituranalyse 14
3.3 Akustikk og persepsjon 15
3.4 Den elektroakustiske musikks estetikk, historie og sjangere 16
3.5 Elektroakustisk musikk 1 17

4 TEORETISKE/ANALYTISKE EMNER 18

4.1 Komposisjonsteknikker 1 18
4.2 Sonologi 1 20
4.3 Sonologi 2 (a og b) 21

5 STØTTEFAG 22

5.1 Musikkhistorie 1 og 2 22
5.2 Gehørtrening 1 23
5.3 Gehørtrening 2 24
5.4 Bruksklaver for komponister 26
5.5 Musikkestetikk og -filosofi 27
5.6 Ensembleledelse 1 28
5.7 Ensembleledelse 2 29
5.8 Improvisasjon 1 30

6 VALGENHETER/VALGEMNER 30

Vedlegg: Oversikt over veiledende undervisningsmengde og organisering 31

1 INNLEDNING

Kandidatstudiene ved Norges musikkhøgskole er fireårige og fører fram til kandidateksamen i musikk. Kandidatstudiene er organisert i to avdelinger, hver med to års varighet.

Denne studieplanen gjelder for kandidatstudiet i komposisjon.

1.1 Mål for studiet

NMHs kandidatstudier er musikkfaglige grunnutdanninger innrettet mot et bredt spekter av yrker og arbeidsoppgaver. NMHs studier vektlegger særlig de skapende og utøvende aspekter ved musikkfaget.

Målet for alle kandidatstudiene er at studentene skal utvikle

- selvstendig kunstnerisk kompetanse
- kreativitet og formidlingsevne
- bred forståelse av musikk som kunstart og dens funksjon i et kulturelt og samfunnsmessig perspektiv
- innsikt i så vel kunstnerisk som vitenskapelig tenkemåte
- evne til kritisk refleksjon og nyskapende tenkning
- kvalifikasjoner for ulike yrker og oppgaver som er meningsfulle for dem selv og som samfunnet har behov for

Målet for kandidatstudiet i komposisjon er at studentene skal

- utvikle fantasi og kreativitet med sikte på et selvstendig og personlig kompositorisk uttrykk
- tilegne seg kunnskaper og komposisjonstekniske ferdigheter som muliggjør klanglig, formmessig og praktisk realisering av sine musikalske ideer
- utvikle sin bevissthet om de estetiske og samfunnsmessige sammenhenger hans/hennes komposisjoner inngår i

1.2 Struktur og organisering

Gjennom hele studiet vil fri eksperimentering og individuell skaping gå hånd i hånd med tilegnelse av kunnskaper og ferdigheter.

I studiets 1. avdeling arbeider studenten med musikalsk og kompositorisk basiskompetanse innenfor et relativt fastlagt studieforløp. I studiets 2. avdeling velger studenten i større grad å vektlegge ulike sider av komposisjonsfaget og dermed gi studiet sin egen profil. Slike valg kan f.eks. gi et sterkt kunstnerisk, skapende fokus, det kan gi vektlegging av teoretiske disipliner, eller komposisjonsstudiet kan kombineres med praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), som gir undervisningskompetanse for skoleverket. Studenten vil få veiledning fra sine lærere m.h.t. valg i 2. avdeling.

Komposisjonsstudiets utgangspunkt er at det skal bidra til å utvikle den enkelte students skapende evner. En slik utvikling fremmes dels ved at studenten får konkrete utfordringer, kunstnerisk stimulans og personlig veiledning, og dels ved studier av ulike musikkfaglige emner. De ulike musikkfaglige emner det er tale om, omfatter først og fremst

- håndverkspregede emner

- studier av musikkteoretiske emner (bl.a. analyse)

Komposisjonsstudiets faglige innhold er organisert *i komposisjonsfag, fagspesifikke støttefag og øvrige obligatoriske støttefag. I tillegg kommer valgenheter/valgemner.*

Komposisjonsfag omfatter emneområder og emner:

> *Kunstnerisk/estetisk utvikling*: *komposisjonsforum*, *komposisjon* (individuell veiledning) og *komposisjonsworkshop*
>
> *Håndverksemner*: *instrumentasjon*, n*otasjon og partituranalyse*, a*kustikk og persepsjon*, d*en elektroakustiske musikks estetikk, historie og sjangere*, samt e*lektroakustisk musikk*.
>
> *Teoretisk/analytiske emner*: *komposisjonsteknikker* og *Sonologi 1*, og *2* (a og b)

Det øvrige faglige innholdet består av obligatoriske støttefag og valgenheter/valgemner.

For å beskrive omfanget på studiet og emnet/emnesamlingene brukes måleenheten *studiepoeng*. Fullstendig kandidateksamen utgjør 240 studiepoeng, ett års heltids studieinnsats tilsvarer 60 studiepoeng.

Studieplanens beskrivelse av de enkelte emnene inneholder opplysninger om mål, innhold, arbeidsformer og organisering samt vurdering på et relativt generelt nivå. Denne teksten forteller også hvilke emner som skal undervises på hvilket nivå i studiet. Med utgangspunkt i dette skal det hvert år utarbeides undervisningsplaner; dvs. *års- og semesterplaner* for de ulike emnene slik disse skal undervises i de ulike klassene det året/semesteret. Års- og semesterplanene skal bl.a. inneholde en mer detaljert oversikt over undervisningens temaer, progresjon og tverrfaglig sammenheng mellom emner, samt arbeidskrav og litteraturlister. Studieplanen og Musikkhøgskolens tilgjengelige ressurser er grunnlaget for utarbeiding av årsplaner og for mer detaljert planlegging av de enkelte studiene.

De enkelte fag- og emneområders vekting og fordeling på studieår kan leses av følgende oversikt:

Fag, emner og studiepoengfordeling

	1. avdeling		2. avdeling		2. avdeling m/PPU		Beskrivelser på side
	1.år	2.år	3.år	4.år	3.år	4.år	
KOMPOSISJONSFAG							
Kunstnerisk/estetisk utvikling							8
Komposisjonsforum	*	*	*	*	*	*	9
Komposisjon	17	15	25	30	15	20	10
Komposisjonsworkshop	*	*	*	*	*	*	11
Håndverksemner							13
Instrumentasjon 1-2-3	3	5	(5)[1]	(5)[1]	(5)[1]	(5)[1]	13
Notasjon og partituranalyse	3						14
Akustikk og persepsjon	3						15
Den elektroakustiske musikks estetikk, historie og sjangere		3					16
Elektroakustisk musikk 1-2-3	6	3	(5)[1]	(5)[1]	(5)[1]	(5)[1]	17
Teoretiske/analytiske emner							18
Komposisjonsteknikker 1-2-3	5	5	(5)[1]	(5)[1]	(5)[1]	(5)[1]	18
Sonologi 1-2-3-4	5	5	(5)[1]	(5)[1]	(5)[1]	(5)[1]	20
Sum komposisjonsfag	**42**	**36**	**35**	**40**	**25**	**30**	
STØTTEFAG							
Musikkhistorie 1-2	6	6					22
Gehørtrening 1–2	6	6					23 og 24
Bruksklaver for komponister	6	6					26
Musikkestetikk og -filosofi		3 h/v					27
Ensembleledelse 1-2		3 h/v	5		5		28 og 29
Improvisasjon 1	* h/v						30
Sum støttefag	**18**	**24**	**5**		**5**		
VALGENHETER/VALGEMNER			**20**	**20**			30
PPU (Praktisk-pedagogisk utd.)					**30**	**30**	[2]
Sum hele studiet	**60**	**60**	**60**	**60**	**60**	**60**	

* Angir tidsmessig plassering av emne uten egne studiepoeng

h Emnet lagt til høstsemesteret

v Emnet lagt til vårsemesteret

h/v Emnet ligger enten i høstsemesteret eller i vårsemesteret

I tillegg til de angitte emnene, må studenten gjennomføre et oppstartkurs ved begynnelsen av første studieår og diverse obligatoriske kurs og seminarer i løpet av studietiden, bl.a. et innføringskurs i norsk folkemusikk .

[1] Studenten skal hvert år i 3. og 4. studieår velge emner med et omfang på 10 studiepoeng innenfor komposisjonsfag. 5 studiepoeng velges innenfor enten *instrumentasjon* eller *elektroakustisk musikk* og 5 studiepoeng velges innenfor enten *komposisjonsteknikker* eller *sonologi*.

[2] Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) kan velges som valgenhet i studiet 3. og 4. år. Praktisk-pedagogisk utdanning følger egen studieplan. Det kan alternativt, etter særlig godkjenning, velges andre større samlede enheter som f.eks. direksjon, emner innenfor anvendt musikkteori eller emnegrupper fra eksterne høgskoler/universitet.

1.3 Arbeidsformer

Arbeidet med studiet vil bestå dels av lærerledet undervisning og dels av selvstendige studier i tilknytning til undervisningen. De arbeids- og undervisningsformene som benyttes er av avgjørende betydning for realiseringen av målene for studiet. Det legges derfor vekt på arbeidsformene, med spesiell vekt på slike som krever selvstendighet, samarbeid og at studentene tar selvstendig stilling til stoffet. Arbeids- og undervisningsformene er sammensatt på måter som styrker læringsforløpet. En betydelig del av studentens arbeidstid vil måtte benyttes til individuell øving og forberedelse.

Det er spesielt for komposisjonsstudiet at mange av emnene bygger på en prosessorientert undervisning. Mange av de kunnskaper og erfaringer studenten får gjennom undervisningen kan ikke erstattes av et boklig orientert studium av allerede dokumentert viten. Undervisningens kvalitet er i høy grad avhengig av den samlede ressurs studentgruppen utgjør. Fravær vil derfor ha konsekvenser for hele gruppen og ikke bare for den enkelte student. Derfor er det viktig at studenten prioriterer sin tilstedeværelse ved undervisningen. Det forventes en høy grad av personlig stillingtagen og selvstendig innsats i undervisningen. I de fleste emner forventes studenten å inngå i en dialog og diskusjon med sine medstudenter og lærere.

Arbeidsformene varierer fra emne til emne. I noen sammenhenger vil det kreves skriftlige og praktiske arbeider, i andre deltakelse i seminarer, workshop o.l. Studenten vil oppleve at faglig innhold formidles gjennom f.eks. forelesning og IKT-basert undervisning. Sentralt i komposisjonsstudiet er den individuelle veiledningen. Det tilstrebes at studenten i sitt studieforløp vil møte ulike veiledere.

Hvert år innkalles komposisjonsstudentene til en samtale om studentens utvikling - studentutviklingssamtale, - der studentens arbeider innenfor alle fagområder og emner evalueres og hvor det gis råd for det videre studieforløp. Normalt vil to lærere fra komposisjonsområdet delta. Det utarbeides et kort referat i stikkord som er utgangspunkt for etterfølgende studentutviklingssamtaler, og referatet utleveres til studenten.

Mange studenter vil i løpet av studietiden få tilbud om engasjementer i musikklivet, f.eks. komposisjonsbestillinger eller musikeroppdrag. Slik praksis kan i visse sammenhenger være en positiv del av den yrkesforberedelse studiet blant annet skal være. I andre sammenhenger kan dette virke forstyrrende inn i studiet, både for den enkelte student og de medstudenter som er avhengig av medarbeidere/medspillere i forskjellige studieoppgaver. Av hensyn til det generelle studieopplegget har studenter i 1. avdeling normalt ikke anledning til å påta seg vikariater eller større oppgaver. I spesielle tilfeller kan Musikkhøgskolen gi dispensasjon. I 2. avdeling vil slike engasjementer kunne være et naturlig element i den yrkesforberedende delen av studiet. Engasjementer skal imidlertid i 2. avdeling også godkjennes av høgskolen og må ikke gripe forstyrrende inn i studiet. Studenten må for øvrig følge de administrative bestemmelsene om permisjon og fravær fra undervisningen som til enhver tid gjelder.

1.4 Kvalitet i utdanningen

Norges musikkhøgskole skal ha høy kvalitet på utdanningstilbudene og et godt læringsmiljø. Dette innebærer blant annet

- at studietilbudet gir kunnskaper, ferdigheter og holdninger som er relevante for framtidig yrkesliv
- at studenten utvikler evne til kreativitet, fagkritikk, selvstendig tenkning og etisk bevissthet

- at studenten møter problemstillinger som integrerer teori og praksis, og at det er tilrettelagt for studentaktive arbeidsformer
- at studenten nedlegger den forventede arbeidsinnsats i studiet
- at lærerne har god evne til formidling og veiledning
- at det er god faglig og sosial kontakt og respektfylt dialog mellom studentene, mellom ansatte og studenter og ansatte imellom
- at studenter og ansatte har et godt fysisk arbeidsmiljø med tilgang på hensiktsmessige hjelpemidler
- at de administrative rutinene er gode og sikrer studentens rettssikkerhet
- at lærere og administrasjon gir tilstrekkelig og korrekt informasjon om faglige krav og praktiske forhold slik at studenten opplever forutsigbarhet i studiet

Både studenter, ansatte og institusjon har ansvar for utdanningskvaliteten. Institusjonen skal tydeliggjøre sine plikter samt de forventningene den har til studenter og ansatte.

Det endelige ansvaret for å gjennomføre studiet ligger hos studenten selv. Studenten har derfor plikt til å kjenne de bestemmelser og regler som gjelder for studiet og selv ta konsekvensen dersom disse ikke følges opp. Lærerne er på sin side ansvarlige for å tilrettelegge for læring, og for at det fortløpende foregår en åpen dialog med studentene om undervisningen.

1.5 Vurdering og eksamen

Musikkhøgskolen har ansvar for å vurdere studenten i forhold til målet for studiet og for det enkelte emnet. Vurderingen av studenten skal danne grunnlag for:

- veiledning av studenten
- informasjon til samfunnet i form av vitnemål om fullført eksamen.

Veiledning av studenten skjer i forbindelse med planlegging av studiet og eventuelle valg av studiealternativer. Veiledningen skal også skje i forbindelse med vurdering av den enkeltes studiearbeid og studieframgang. Veiledning av studenter gis uformelt i samtale eller formelt i form av bestemte vurderingsuttrykk. Formell vurdering og viktige meldinger fra lærer/høgskole til studenten skal uttrykkes skriftlig.

Informasjon til samfunnet skjer på grunnlag av sluttvurdering i de enkelte fagområder/emner i studiet. Denne form for informasjon uttrykkes gjennom de vurderingsuttrykk Musikkhøgskolen har fastsatt. Disse vurderingsuttrykk er

- Graderte karakterer etter en skala fra A til F, der A er beste karakter og E er laveste ståkarakter. F er stryk
- Bestått eller ikke bestått.
- Godkjent eller ikke godkjent benyttes som uttrykk ved vurdering av om obligatorisk undervisning, innføringskurs og lignende er gjennomført, der det ikke skal gjøres en vurdering av studentens faglige nivå

Beskrivelse av de graderte karakterene:

Symbol	Betegnelse	Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Viser stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon som ligger over gjennomsnittet. Viser evne til selvstendighet.
C	God	Gjennomsnittlig prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder.
D	Nokså god	Prestasjon under gjennomsnittet, med en del vesentlige mangler.

E	Tilstrekkelig	Prestasjon som tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller minimumskravene.

Nærmere bestemmelser om vurdering og eksamen er fastsatt i forskrift om eksamen ved Norges musikkhøgskole.

Undervisningen ved Musikkhøgskolen er i hovedsak ikke obligatorisk. Noen emner er likevel obligatoriske. Grunnen til dette er at undervisningen i seg selv gir studenten erfaringer som fører til innsikt, forståelse og ferdigheter i emnet, og samtidig at denne kompetansen ikke kan dokumenteres/vises ved prøve eller eksamen. Den enkelte fagplan spesifiserer hvilke emner dette gjelder. Der undervisningen er obligatorisk, vil den ansvarlige lærer måtte vurdere om en student som har fravær fra deler av undervisningen skal få emnet godkjent. Fravær fra 20% eller mer av undervisningen skal normalt føre til at emnet ikke blir godkjent.

Studentene er automatisk påmeldt undervisningen i alle fag og emner. Studenter som har et fravær på mer enn 20% i emner der undervisningen ikke er obligatorisk, kan bli utelukket fra aktiv deltakelse i undervisningen. Dette betyr at studenter som har for stort fravær bl.a. mister retten til kontinuerlig vurdering og veiledning på grunnlag av studiearbeid og studieframgang. Studenten kan ikke utelukkes fra eksamen på dette grunnlaget så lenge han/hun har oppfylt arbeidskravene som stilles.

For å kunne gå opp til eksamen i et emne vil det i en del emner være forutsatt at bestemte arbeidskrav er oppfylt. Slike arbeidskrav vil for eksempel kunne være deltakelse i obligatoriske undervisnings- og veiledningssituasjoner og/eller obligatoriske oppgaver. Arbeidskrav er gjort obligatoriske for å ivareta særlige kompetanseområder i utdanningen; kompetanse som normalt ikke kan prøves ved en ordinær eksamen.

Arbeidskrav er beskrevet under det enkelte emnet eller den enkelte studieenhet. Noen arbeidskrav vil bli presisert for studenten gjennom semester- og/eller årsplaner, som legges fram ved begynnelsen av hvert studieår eventuelt hvert semester. Slike planer skal være skriftlige.

For å bestå kandidatstudiet må kandidaten ha fått godkjent alle arbeids- og eksamenskrav innenfor de enkelte studieenheter.

Ny vurdering og vurdering av privatister.
Dersom ikke annet er uttrykt, gjelder samme krav som for ordinær vurdering i det enkelte emnet.

Fag- og emnebeskrivelser

2 KUNSTNERISK/ESTETISK UTVIKLING

Kunstnerisk/estetisk utvikling utgjør den mest sentrale delen av studiet. Emnesamlingen er organisert i følgende emner: *komposisjonsforum*, *komposisjon* og *komposisjonsworkshop*.

Gjennom arbeidet med emnene i denne emnesamlingen skal studenten

- utvikle egne kompositoriske anlegg og ferdigheter
- stimuleres til å utvikle sin spontane og skapende fantasi
- utvikle en kritisk og vurderende holdning til det å komponere
- utvikle sin egenart og selvstendighet som musikkskaper

- utvikle initiativ og samarbeidsevne i det profesjonelle virke som komponist
- tilegne seg kunnskap om sentrale estetiske, teoretiske og praktiske komposisjonsprinsipper i samtiden
- utvikle evnen til å uttrykke sine kunstneriske intensjoner og ideer både gjennom musikk og språk

Studenten er i høy grad med på å påvirke innholdet i de enkelte emnene i Kunstnerisk/estetisk utvikling. Utover de fastlagte timene forventes studenten å delta i konserter, prøver, workshops og seminarer.

2.1 Komposisjonsforum

Emnet er knyttet til studiepoengene i *komposisjon*.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studentene skape et musikkfaglig og sosialt miljø slik at de får mulighet til å

- videreføre arbeidet med problemstillinger og emner fra andre deler av studiet
- innhente kunnskap om emner som ikke dekkes gjennom den øvrige undervisningen innenfor studieenheten

Innhold

Komposisjonsforum har ikke et fastlagt innhold. Undervisningen planlegges med vekt på studentenes behov og interesser for aktuelle temaer og emner. Emnet har en sosial og faglig side ved at alle studenter i komposisjon kan skape et musikkfaglig og sosialt miljø med muligheter for å videreføre arbeid med problemstillinger og emner fra andre deler av studiet oginnhente kunnskap om emner som ikke dekkes gjennom den øvrige undervisningen innenfor studieenheten.

Organisering og arbeidsformer

Komposisjonsforum er et fellesemne for alle komposisjonsstudentene, både i kandidat- og diplomstudiet. Undervisningen er obligatorisk og vil normalt bestå av forelesninger av lærere, studenter og gjesteforelesere, - og diskusjoner, seminarer, prosjekter, demonstrasjoner av ulike instrumenter og aktuelle verk m.m. Studenten kan også bli pålagt å delta i seminarer, forelesninger og konserter som arrangeres utenom de ukentlige timene.

Arbeidskrav

Studenten kan få ulike oppgaver som f.eks. å forberede spørsmål, skaffe til veie informasjon og på andre måter delta aktivt i arbeidet i Komposisjonsforum. Slike oppgaver skal fremgå av årsplanen. I løpet av andre avdeling skal studenten gi en forelesning over et selvvalgt emne som på forhånd er godkjent av studentens veileder og faglærer i Komposisjonsforum.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. For at studenten skal få avsluttende vurdering, må studenten alle arbeidskrav være oppfylt Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakter fastsettes på grunnlag av en individuell vurdering av studentens faglige nivå gjennom arbeidet med emnet. Det gis avsluttende vurdering ved slutten av 2. og 4. studieår.

Ny vurdering

Dersom studenten ikke får bestått vurdering i emnet, må studenten følge undervisningen i emnet på nytt; enten hele kurset eller deler av det. Omfanget fastsettes individuelt.

2.2 Komposisjon

Mål

Studenten skal gjennom den individuelle veiledningen stimuleres til å utvikle sine skapende evner og egenart.

Innhold

Emnet vil normalt omfatte

- arbeid med estetiske, teoretiske og praktiske problemstillinger innen komposisjon generelt og studentens komponering spesielt
- øvelser i å forme egne kompositoriske opplegg
- veiledning i forbindelse med øvrige aktiviteter

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen i *komposisjon* foregår gjennom hele studiet, som individuell veiledning i tilknytning til studentenes arbeid med øvelser og komposisjoner. Undervisningen vil i stor grad tilpasses den enkeltes behov og interesser, og aktuelle problemstillinger og emner gjennomgås og diskuteres. Denne veiledningen gis hovedsakelig av en fast lærer, men studenten kan også søke veiledning hos andre komposisjonslærere ved høgskolen etter avtale, for en kortere eller lengre periode. Det tilstrebes at studenten i sitt studieforløp skal få møte ulike veiledere.

I løpet av studiet vil framføring av studentens verker finne sted, og studenten er forventet å ta aktivt del i innstuderingsarbeidet. Han/hun er selv ansvarlig for å sørge for stemmeutskrift. Studenten står fritt til, i samråd med sin lærer, å velge hvilke instrumenter eller instrumentkombinasjoner han/hun skal skrive for. Skolen er imidlertid bare i begrenset utstrekning i stand til å garantere framføring av studentens verker. Betingelsen for at skolen skal påta seg ansvaret for dette, er at studenten skriver for standard kammerbesetninger, og at det gjøres en skriftlig avtale mellom studenten og høgskolen om frist for levering av partitur og stemmemateriale. Dersom et verk ikke er skrevet for et standardensemble, blir det i prinsippet studentens ansvar å ordne med framføring. Skolens samtidsensemble vil kunne framføre studentverker under forutsetning av at verkene er gode nok til å presenteres på en offentlig konsert og at studentverkets besetning er innenfor rammene av en sinfoniettabesetning.

Avsluttende vurdering

1. avdeling

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved gradert karakter. Karakteren fastsettes på grunnlag av en eksamen med minst to interne sensorer.

Ved eksamen legger studenten frem minst to egne verk til vurdering. Eksamensverkene leveres innen 15. mai/1. november i form av partitur og innspilling. Partituret innleveres i tre eksemplarer, som skal ha komponistens navn, verktittel, komposisjonsår, anslått varighet og spesifisering av instrumenter. Innspillingen skal også innleveres i tre eksemplarer, alle merket med komponistens navn, verktittel, komposisjonsår og varighet. Verkene skal være for ulike besetninger og ha en samlet spilletid på minimum

15 minutter, maksimum 25 minutter. Ett av verkene kan være et elektroakustisk verk. Eksamensopplegget utarbeides i samråd med studentens veileder. Ved uenighet om eksamensopplegget avgjør veilederen.

Eksamensverkene kan fremføres ved en eksamenskonsert som studenten organiserer selv. Dersom en slik eksamenskonsert er praktisk vanskelig å gjennomføre, kan eksamensverkene eventuelt inngå i undervisningssituasjoner eller andre konserter i løpet av studietiden. Verkene må da lydfestes med sikte på vurderingsarbeidet.

2. avdeling

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved gradert karakter. Karakteren fastsettes på grunnlag av en eksamen med minst en ekstern og to interne sensorer. Eksamen har to deler: innleverte eksamensverk og muntlig eksamen. De to eksamensdelene vurderes samlet.

Ved eksamen legger studenten frem minst fire egne verk til vurdering. Eksamensverkene leveres innen 15. mai/1. november i form av partitur og innspilling. Partituret innleveres i tre eksemplarer, som skal ha komponistens navn, verktittel, komposisjonsår, anslått varighet og spesifisering av instrumenter. Innspillingen skal også innleveres i tre eksemplarer, alle merket med komponistens navn, verktittel, komposisjonsår og varighet. Verkene skal være for ulike besetninger og ha en samlet spilletid på minimum 45 og maksimum 75 minutter, for studenter med laveste vekting i emnet minimum 35 og maksimum 60 minutter. Normalt skal ett av verkene være et elektroakustisk verk. Eksamensopplegget utarbeides i samråd med studentens veileder. Ved uenighet om eksamensopplegget avgjør veilederen.
Eksamensverkene kan fremføres ved en eksamenskonsert som studenten selv organiserer. Dersom en slik eksamenskonsert er praktisk vanskelig å gjennomføre, kan eksamensverkene eventuelt inngå i undervisningssituasjoner eller andre konserter i løpet av studietiden. Verkene må da lydfestes med sikte på vurderingsarbeidet. Studenten kan selv medvirke i ett av eksamensverkene på sitt hovedinstrument eller som ensembleleder.

Etter at eksamensverkene er levert inn til vurdering, går studenten opp til muntlig eksamen. Muntlig eksamen gjennomføres som en 45 min. individuell eksaminasjon av studenten. Studenten vil her få spørsmål om både egne verker og komposisjonsfaglige spørsmål generelt.

På særskilt ark redegjøres for eksamensverkenes titler, besetning og durata. Redegjørelsen vedlegges vitnemålet.

Vurdering av privatister

Vurdering av privatister følger prinsippene for avsluttende vurdering av ordinære studenter. Krav til eksamensverkene er de samme som for ordinære studenter. Eksamensverkene må være vurdert med en bestått karakter før privatisten kan fremstille seg til muntlig del av eksamen. Muntlig eksamen for privatister gjennomføres som en 90 min. individuell eksaminasjon der hun/han vil få spørsmål om både egne verker og komposisjonsfaglige spørsmål generelt.

2.3 Komposisjonsworkshop

Emnet er knyttet til studiepoengene i *komposisjon*.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten

- oppøve evnen til å improvisere og skape lydstrukturer, og utvikle evne til å vurdere det klingende resultat

- utvikle evnen til å presentere og drøfte kompositoriske intensjoner, idéer og problemstillinger
- utvikle evne til å definere og gjennomføre individuelle og kollektive prosjekter

Innhold

Emnet vil normalt omfatte innføring i

- musikkens elementer og bruken av disse
- analyseteknikker, verbalisering og presentasjonsmåter
- komponering og instrumentasjon for aktuelle eller gitte ensembler
- improvisering
- innstuderingsteknikker og taktering
- øvelser i ulike notasjonsteknikker og notasjonsformer

Det tas utgangspunkt i et repertoar som består av studentens egne arbeider og sentrale verk for øvrig, hvor aktuelle musikalske problemstillinger kan utledes og bearbeides

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen i *komposisjonsworkshop* er felles for alle komposisjonsstudenter i studiets første avdeling. Undervisningen foregår i gruppe og forutsetter samarbeid studentene imellom. Utbyttet av undervisningen vil dermed i stor grad være avhengig av den enkelte students aktive deltakelse og innsats.

Studentene lager egne opplegg for improvisasjon og enkle komposisjoner (f.eks. ved grafisk notasjon). De medvirker også som utøvere i improvisasjons- og satsstudier, samt instruerer og dirigerer egne øvelser/komposisjoner for den gjeldende besetningen. Resultatene blir diskutert i gruppen. Den ansvarlige lærer vil i forbindelse med dette arbeidet gi veiledning og innføring i aktuelle emner og problemstillinger. Det legges vekt på å integrere både skapende, teoretiske og praktiske emner og aktiviteter i undervisningen.

Arbeidskrav

I løpet av studiet av emnet vil studentene få en rekke øvingsoppgaver som skal utvikle den enkeltes kunnskaper og ferdigheter i henhold til målene for emnet. Studenten kan pålegges å gjennomføre minst 80 % av slike oppgaver. Studenten vil få en muntlig tilbakemelding fra faglærer etter hver oppgave.

Studentene kan i løpet av studiet pålegges obligatorisk deltakelse i undervisningen ved fremføring, drøfting og vurdering av egne og medstudenters øvingsoppgaver. Dette vil være situasjoner der slik kollektiv deltakelse er en forutsetning for studiet av emnet. Obligatorisk deltakelse i undervisningen skal fremgå av årsplanen.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. For at studenten skal kunne få avsluttende vurdering, må alle arbeidskrav i emnet være oppfylt. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakteren fastsettes på grunnlag av en individuell vurdering av studentens faglige nivå gjennom arbeidet med emnet.

Ny vurdering

Dersom studenten ikke får bestått vurdering i emnet, må studenten følge undervisningen i emnet på nytt; enten hele kurset eller deler av det. Dette fastsettes individuelt.

3 HÅNDVERKSEMNER

Emnesamlingen *håndverksemner* er organisert i enkeltemnene *instrumentasjon*, *notasjon og partituranalyse*, *akustikk og persepsjon*, *den elektroakustiske musikks estetikk, historie og sjangerer* og *elektroakustisk musikk*. Håndverksemnene er direkte relatert til studentens egen skapende virksomhet.
Gjennom arbeidet med emnene skal studentene innarbeide redskaper til å utvikle sin kunstneriske produksjon og forene den med et håndverksmessig profesjonelt uttrykk.

3.1 Instrumentasjon 1

Emnet *instrumentasjon 1* har et omfang på 8 studiepoeng, fordelt med 3 studiepoeng i første studieår og 5 studiepoeng i andre studieår.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten

- utdype sitt kjennskap til avansert klangbehandling i orkestermediet
- utvikle sin innsikt i instrumentasjons- og orkestreringsteknikker
- få kjennskap til de enkelte instrumenteres karakteristika og virkemåte, f.eks. gjennom instrumentdemonstrasjoner

Innhold

I emnet vektlegges særlig

- instrumentkunnskap, vokale og orkestrale instrumenter enkeltvis og i grupper, solo og akkompagnement
- klangsettingsstrategier
- partiturlesning og oppsetting av partiturer og enkeltstemmer i alt fra enkle besetninger til stort romantisk orkester med vokalstemmer, soli og ekstrainstrumenter
- bundne og frie øvelser og oppgaver i forhold til stilbegreper
- historiske og aktuelle instrumentasjonsteknikker fra 1840 til vår egen tid
- nyere partitur- og notasjonsformer
- orkesterklang behandlet som et lydspektrum

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen er basert på at den enkelte student deler sine kunnskapsmessige og kunstneriske ressurser med sine medstudenter. I gruppetimene veksler arbeidet mellom forelesninger, lytting og praktiske vokale og instrumentale demonstrasjoner, og oppføring og drøfting av oppgaver.
Som forberedelse til undervisningstimene står lytting, analysering og partiturskriving sentralt. Lyttelister utarbeides ved begynnelsen av hvert studieår.
I undervisningen vil det legges opp til demonstrering og drøfting av gitte problemstillinger.

Arbeidskrav

I løpet av studiet av emnet vil studenten få en rekke øvingsoppgaver. I løpet av studiet av emnet kan studenten pålegges å gjennomføre minst 80 % av disse oppgavene. Oppgavene vil ta utgangspunkt i emnets innhold, men kan være forskjellige i omfang. Oppgavene har som funksjon å utvikle både kunnskaper og ferdigheter i emnet. Studenten vil derfor få en muntlig tilbakemelding fra faglærer etter hver oppgave.

Studentene kan i løpet av studiet av emnet pålegges obligatorisk deltakelse i undervisningen ved fremføring, drøfting og vurdering av egne og medstudenters øvingsoppgaver. Dette vil være situasjoner der slik kollektiv deltakelse er en forutsetning for studiet av emnet. Obligatorisk deltakelse i undervisningen skal fremgå av årsplanen.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. For å få avsluttende vurdering må alle arbeidskrav i emnet være oppfylt. Avsluttende vurdering uttrykkes ved en gradert karakter som fastsettes på grunnlag av en eksamen med minst to interne sensorer.

Eksamen består av 3 skriftlige eksamensarbeider som gjennomføres slik:
1. en større teoretisk semesteroppgave mot slutten av 1. undervisningssemester
2. en større instrumentasjons-/arrangeringsoppgave med utskrevne stemmer mot slutten av 2. undervisningssemester
3. en prosjektoppgave som framlegges i partitur mot slutten av 3. undervisningssemester

Eksamensarbeidene leveres mot slutten av hvert semester innen en frist satt av høgskolen. Det gis ikke separat sensur på hvert eksamensarbeid. Disse vurderes samlet etter at alle arbeidene er innlevert. I den avsluttende vurderingen legges det vekt på helhetsinntrykket eksamensarbeidene gir.

Selv om det ikke gis separat sensur på de enkelte eksamensarbeidene, kan studenten be om en muntlig veiledning fra faglærer basert på innholdet i eksamensarbeidene hvert semester.

Ny vurdering

Dersom emnet ikke bestås, må alle eksamensarbeidene leveres på nytt. Eksamensarbeidene leveres da samlet mot slutten av eksamenssemesteret.

3.2 Notasjon og partituranalyse

Emnet *notasjon og partituranalyse* har et omfang på 3 studiepoeng og undervises i 1. studieår. *Notasjon og partituranalyse* fungerer som redskapsemne for *instrumentasjon*.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studentene
- utvikle bevissthet om notasjonens funksjonelle egenskaper sett i et historisk og nåtidig perspektiv
- utvikle kunnskap om partiturers frihetsgrader i fortolkningsmessig sammenheng

Innhold

Emnet omfatter
- forskjellige partituroppstillinger og funksjonelle egenskaper ved stemmeutskriving
- analyse av partiturer fra forskjellige perioder med særlig vekt på partiturer etter 1950
- notasjonspraksis hos forskjellige komponister i forbindelse med utvidede spilleteknikker og estetiske grunnholdninger
- notasjonens suggestive egenskaper og lignende relevante problemstillinger

- drøfting av notasjonens frihetsgrad og rom for interpretasjon i forhold til presist definert interpretasjon
- drøfting av tendenser til harmonisering/standardisering av notasjon etter 1950

Organisering og arbeidsformer

Notasjon og partituranalyse fungerer som redskapsemne for *instrumentasjon*. Det gis forelesninger, problemstillinger drøftes og studentene gjør analyser som drøftes i fellesskap i timene.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakteren kan fastsettes på en av to alternative måter. Studenten må ved begynnelsen av hvert studieår velge på hvilket grunnlag vurderingen skal skje:

Alt. 1: Studenten kan ved studiestart forplikte seg til å følge minst 80 % av undervisningen i emnet. I slike tilfeller vil kravet om skriftlig eksamen (alt. 2) falle bort og karakteren vil fastsettes på grunnlag av en individuell vurdering av studentens faglige nivå gjennom arbeidet med emnet.

Alt. 2: Karakter fastsettes på grunnlag av en 4 t. skriftlig eksamen.

Ny vurdering

Ny vurdering følger alternativ 2.

3.3 Akustikk og persepsjon

Emnet *akustikk og persepsjon* har et omfang på 3 studiepoeng og gis i 1. studieår. Emnet er et redskapsemne for *instrumentasjon 1* og *den elektroakustiske musikks estetikk, historie og sjangere*.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten utvikle forståelse for den grunnleggende akustiske teori vedrørende instrumental og elektronisk lyddannelse, samt forståelse for de sider av den menneskelige persepsjon som har betydning i forbindelse med den musikalske skapelsesprosess.

Innhold

Emnet inneholder en gjennomgang av grunnleggende trekk ved den menneskelige persepsjon, lyddannelsens akustikk, elementær romakustikk og lydens representasjonsformer.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen organiseres som en rekke forelesninger, der forelesningspapirer blir utdelt. Studenten forventes å lese gitte kapitler i en utdelt litteraturliste.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakteren kan fastsettes på en av to

alternative måter. Studenten må ved begynnelsen av hvert studieår velge på hvilket grunnlag vurderingen skal skje:

Alt. 1: Studenten kan ved studiestart forplikte seg til å følge minst 80 % av undervisningen i emnet. I slike tilfeller vil kravet om muntlig eksamen (alt. 2) falle bort og karakteren vil fastsettes på grunnlag av en individuell vurdering av studentens faglige nivå gjennom arbeidet med emnet.

Alt. 2: Karakter fastsettes på grunnlag av en 45 min. muntlig eksamen hvor det eksamineres i spørsmål med utgangspunkt i en litteraturliste.

Ny vurdering

Ny vurdering følger alternativ 2.

3.4 Den elektroakustiske musikks estetikk, historie og sjangere

Emnet *den elektroakustiske musikks estetikk, historie og sjangere* har et omfang på 3 studiepoeng og gis i studiets 2. år. *Den elektroakustiske musikks estetikk, historie og sjangere* skal gi studenten forutsetninger for arbeid med emnet *elektroakustisk musikk* (se 3.5).

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten

- utvikle evne til å se sammenhengen mellom den anvendte teknikk og det elektroakustiske verks lydlige framtredelsesform
- få kjennskap til de ulike genrenes karakteristika
- utvikle bevissthet om den elektroakustiske musikkens historiske og tekniske utvikling

Innhold

I emnet vektlegges

- den elektroakustiske musikk og computermusikkens forutsetninger og historie
- de forskjellige sjangere, deres produksjonsformer og estetikker
- gjennomgang av de forskjellige synteseprinsippers teori og deres klingende resultater
- teorien bak konvertering mellom det analoge og digitale domene og digitale analyseformer

Organisering og arbeidsformer

Kurset gis som forelesninger og presentasjoner av elektroakustiske verker. Studenten forventes å lese gitte kapitler i en utdelt litteraturliste, samt forberede en presentasjon av et elektroakustisk verk.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakteren kan fastsettes på en av to alternative måter. Studenten må ved begynnelsen av hvert studieår velge på hvilket grunnlag vurderingen skal skje:

Alt. 1: Studenten kan ved studiestart forplikte seg til å følge minst 80 % av undervisningen i emnet. I slike tilfeller vil kravet om muntlig eksamen (alt. 2) falle bort og karakteren vil fastsettes på grunnlag av en individuell vurdering av studentens faglige nivå gjennom arbeidet med emnet.

Alt. 2: Karakter fastsettes på grunnlag av en 45 min. muntlig eksamen hvor det eksamineres i spørsmål med utgangspunkt i en litteraturliste.

Ny vurdering

Ny vurdering følger alternativ 2.

3.5 Elektroakustisk musikk 1

Emnet undervises i 1. studieår (6 studiepoeng) og 2. studieår (3 studiepoeng). Emnet består av tre moduler:

- Modul 1: et kurs i *moderne musikkproduksjon* (3 studiepoeng)
- Modul 2 og 3: de to første modulene i studieenheten i videreutdanningsenheten *computerbasert musikkproduksjon* (hver på 3 studiepoeng)

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten

- utvikle evne til å arbeide kreativt og selvstendig i et elektroakustisk studio
- få praktisk erfaring med bruk av bestemte teknikker for å oppnå et ønsket klanglig resultat
- tilegne seg et begrepsapparat og en forståelse for de basiselementer som moderne lydgenererende prosesser anvender
- utvikle evne til å lage, bearbeide og sette sammen lyd til større sammenhenger i form av komposisjoner eller som en del av en komposisjon

Innhold

Moderne musikkproduksjon:
I kurset gis en innføring i å arrangere og komponere musikk ved hjelp av moderne musikkteknologi, dvs. datamaskin, sampler, synthesizer etc. Det gis også en bred innføring i produksjonsteknikker.

Computerbasert musikkproduksjon:
Computerbasert musikkproduksjon omfatter innføring i forskjellige sentrale emner i forbindelse med lydsyntese, f. eks. filter- og modulasjonsteknikker.

Organisering og arbeidsformer

De tre modulene er hovedsakelig basert på selvstendig arbeid. Hver modul undervises via Internett. Modulene inneholder ulike lyd-, video- og animasjonssekvenser. Studenten følger instruksjonene, tekst, bilder og videoer/animasjoner og løser en serie med oppgaver i løpet av hver modul. Studenten har hele tiden anledning til å sende inn besvarelser, spørsmål og kommentarer via e-post.

Arbeidskrav

I løpet av hver modul kan studenten pålegges å gjennomføre inntil 80 % av oppgavene nevnt over.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. For at studenten skal få vurdering, må arbeidskravene i modulen være oppfylt. Det gis separat vurdering i emnet etter hver modul. Vurderingen uttrykkes ved bestått/ikke bestått.

Karakteren i hver modul fastsettes på grunnlag av følgende eksamensarbeider:

1. En innlevert etyde/komposisjon
2. En skriftlig beskrivelse av produksjonsprosessen og innholdet i etyden/komposisjonen
3. En skriftlig redegjørelse for ett av produksjonsverktøyene som er brukt i etyden/komposisjonen (kun modul 2 og 3)

Eksamensarbeidene innleveres samlet mot slutten av hvert semester innen en frist satt av høgskolen. Alle modulene må ha fått karakteren bestått for at avsluttende vurdering skal kunne settes til bestått.

Ny vurdering
Ved ny vurdering må studenten levere nye eksamensarbeider i den/de modul(ene) som ikke er bestått.

4 TEORETISKE/ANALYTISKE EMNER

Emnesamlingen *teoretiske/analytiske emner* består av emnene *komposisjonsteknikker*, *sonologi 1* og *sonologi 2 (a og b)*. Emnene skal skape forståelse og bakgrunn for komposisjon i historisk perspektiv, samt utvikle tekniske ferdigheter relatert til studentens egen skapende virksomhet.

Gjennom arbeidet med teoretisk/analytiske emner skal studenten

- tilegne seg innsikt og utvikle ferdigheter i komposisjonsteknikkers anvendelse i forskjellige perioder av musikkhistorien
- utvikle forståelse for bruken av analytiske metoder til avdekking av komposisjonsteknikkers virkning i eksisterende verker og som redskap i komposisjon av egne verker

Emnene legger fokus på komposisjonsteorier og analyse av eksisterende verker og har forbindelser med de fleste emnene i komposisjonsstudiet. Med sin informasjon og oppbygging av tekniske og analytiske ferdigheter vil kurset først og framst støtte opp om emnene innenfor Kunstnerisk/estetisk utvikling (kap. 2).

4.1 Komposisjonsteknikker 1

Emnet *komposisjonsteknikker 1* har et omfang på 10 studiepoeng, fordelt med 5 studiepoeng i hvert av studiets to første år.

Mål

Emnet er både teoretisk informerende og praktisk ferdighetsrettet mot satsskriving i ulike sammenhenger. Emnet tar sikte på å utvikle studentens musikalske uttrykksevne gjennom kunnskap om og beherskelse av satstekniske hjelpemidler fra hele musikkhistorien, med vekt lagt på de seneste 50–100 år.

Gjennom arbeidet med emnet skal studentene

- få kunnskap om kompositorisk byggemateriale i musikklitteraturen med særlig vekt på de seneste 50-100 år
- utvikle evnen til selvstendig evaluering av ulikt byggemateriale og dets overføringsmulighet på egen musikkskaping
- få øvelse i analyse og beskrivelse av komposisjonsteknikker som er brukt i ulike musikkverk

Innhold

Emnet er både teoretisk informerende og praktisk satsteknisk ferdighetsrettet. Innholdet baseres på litteraturgjennomgang, kritisk evaluering av eldre og nyere teknikker, analysering av musikkverkers elementer og form.

I 1. år vil studiet omfatte grunnkunnskaper og ferdighetstrening i satsteknikker med særlig vekt på utviklingen etter 1945:

- rekketeknikker (segmentering, grunnformer og sentrale transformasjoner)
- serialisme (samspillet mellom bruk av rekker i flere musikalske dimensjoner)
- skalaformer, akkord- og aggregatbasert musikk (her inngår spektrale teknikker)
- bruk av stokastiske fordelinger og markovkjeder

I 2. år vil studiet basere seg på dyptgående studier, analyser og lesning vedrørende sentrale komposisjonsteknikker og analysemetoder med utgangspunkt i den europeiske musikktradisjonen fra 1700- til 1900-tallet. I tillegg til det satstekniske vil det bli lagt vekt på musikkverkers estetiske og idéhistoriske bakgrunn

Organisering og arbeidsformer

Det undervises i grupper gjennom forelesninger, drøfting av studentenes analyser og satstekniske løsninger. Studenten vil bl.a. måtte arbeide med gjennomføring av satsoppgaver og komposisjonsetyder med utgangspunkt i gitte teknikker, med analyser og lesing av litteratur, inkludert skriving og presentasjon av lesereferater.

Ved begynnelsen av hvert studieår skal det foreligge en plan for studieopplegget der det presiseres hvilke oppgaver som skal utføres og hvilken dokumentasjonsform de skal ha samt hvilke pensumbøker som skal brukes.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Det gis separat vurdering i emnet etter hhv 1. og 2. studieår. Denne vurderingen uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakter i hvert av studieårene kan fastsettes på en av to alternative måter. Studenten må ved begynnelsen av hvert studieår velge på hvilket grunnlag vurderingen skal skje:

Alt. 1: Minst 80 % av satsoppgaver og komposisjonsetydene nevnt under *organisering og arbeidsformer* innleveres samlet mot slutten av studieåret og danner grunnlag for den avsluttende vurderingen (mappevurdering). I den avsluttende vurderingen legges det vekt på helhetsinntrykket som eksamensarbeidene gir.

Alt. 2: Karakter fastsettes på grunnlag av en skriftlig eksamen i emnets pensum og i anvendelse av analyse og satstekniske ferdigheter. Den skriftlige eksamenen har tre deler:

1. et utvalg innleverte oppgaver, normalt 25 % av oppgavene nevnt under *organisering og arbeidsformer*
2. en ukes hjemmeoppgave
3. en 4 t. skriftlig eksamensprøve

Alle delene må bestås for at vurderingen skal kunne sette til bestått.

Avsluttende vurdering i emnet skjer etter 2. studieår. Begge studieårene må ha fått bestått vurdering for at avsluttende vurdering skal kunne settes til bestått.

Ny vurdering
Ny vurdering følger alternativ 2.

4.2 Sonologi 1

Emnet *sonologi 1* har et omfang på 5 studiepoeng og gis i 1. studieår.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten

- utvikle evne til bevisst lytting til ulike trekk i et musikalsk lydbilde
- utvikle evne til å memorere, reflektere over og beskrive analytiske hovedtrekk i et musikalsk forløp
- utvikle evne til å trekke ut kompositoriske idéer og problemstillinger som utgangspunkt for selvstendig musikkskaping i samtidens stilarter

Innhold

Emnet omfatter

- teoretisk bakgrunnsforståelse for sonologi som analytisk metode og metodens tilknytning til en semiotisk og fenomenologisk forståelsesmåte
- konkrete studier i - og analyser av musikkens tidsstruktur, fraseoppbygging og skiktstruktur

Organisering og arbeidsformer

Metoden for auditiv analyse presenteres i forelesninger med diskusjon om klingende musikkeksempler. Studentene gjør analyser som drøftes i fellesskap i timene. Analysene utføres ved spesielle grafiske symboler.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakteren fastsettes av en intern sensor (normalt faglærer) på grunnlag av fire (4) innleverte eksamensarbeider (mappevurdering), normalt analyser (se under *organisering og arbeidsformer*).

Eksamensarbeidene leveres samlet mot slutten av studieåret innen en frist satt av høgskolen. Det gis ikke separat sensur på hvert eksamensarbeid. I den avsluttende vurderingen legges det vekt på helhetsinntrykket eksamensarbeidene gir.

Ny vurdering
Dersom emnet ikke bestås, må alle eksamensarbeidene leveres på nytt.

4.3 Sonologi 2 (a og b)

Emnet *sonologi 2* har et omfang på 5 studiepoeng og gis i 2. studieår.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten

- bli i stand til å benytte kunnskapen om klingende strukturer - slik man studerte disse i *sonologi 1* - i egen komponering
- utvikle en reflektert holdning til forholdet mellom lyd og notasjon
- innarbeide en håndverksmessig og kompositorisk disiplin

Innhold

Det legges generelt vekt på å studere

- komposisjonstekniske håndgrep som lar seg anvende i ulike stilarter
- forholdet mellom kompositorisk håndgrep og auditiv virkning
- anvendelsen av det sonologiske begrepsapparat for å foreta sammenligninger

Det spesifikke innholdet i kurset vil rotere på to-års basis, slik at det ett år (*sonologi 2a*) arbeides med

- spektromorfologiske problemstillinger med utgangspunkt i Pierre Schaeffers Solfège
- rytmikk som klingende fenomen og kompositorisk parameter
- modeller for forståelse av musikk som flerdimensjonalt fenomen
- utvidet modalitet

og det andre året (*sonologi 2b*) arbeides med

- akkordikk: modeller for intervalloppbygging, spektromorfologiske aspekter, flatedannelse og funksjoner, prinsipper for intervallseleksjoner
- linearitet: kontur og melodi
- studier av formdannelse og oppmerksomhetsintensitet

Organisering og arbeidsformer

Det undervises i grupper, gis forelesninger og arbeides med lytting og analyser. Studentene utfører et antall analyser og egenkomponerte etyder med forstudier.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakteren fastsettes av en intern sensor (normalt faglærer) på grunnlag av 3–6 innleverte eksamensarbeider (mappevurdering). Eksamensarbeidene kan være etyder (med forstudier) og/eller analyser (se under *organisering og erbaiedsformer*). Omfanget av hvert arbeid og hva slags form arbeidet skal ha (etyde/analyse) vil kunne variere i forhold til det faglige innholdet. I årsplanen skal det fremgå endelig antall og hvilke typer arbeid (etyde/analyse) som skal inngå i eksamensarbeidet.

Eksamensarbeidene leveres samlet mot slutten av studieåret innen en frist satt av høgskolen. Det gis ikke separat sensur på hvert eksamensarbeid. I den avsluttende vurderingen legges det vekt på helhetsinntrykket eksamensarbeidene gir.

Ny vurdering

Dersom emnet ikke bestås, må alle eksamensarbeidene leveres på nytt.

5 STØTTEFAG

5.1 Musikkhistorie 1 og 2

Emnene har et omfang på til sammen 12 studiepoeng, fordelt med 6 studiepoeng på *musikkhistorie 1* (1. studieår) og 6 studiepoeng på *musikkhistorie 2* (2. studieår). Emneinnholdet i *musikkhistorie 1* er felles for alle studenter. I *musikkhistorie 2* velger studenten to delemner fra et tilbud på flere delemner. Hvilke delemner som tilbys det enkelte år vil kunne variere. For studenter på kandidatstudiet i utøving med sjangermessig innretning på improvisert musikk/jazz eller folkemusikk vil valgfriheten i 2. studieår være begrenset. Se nærmere om dette under overskriften *innhold*. Emnene som tilbys i 2. studieår, kan også tas som valgemner i 2. avdeling. Da velger man ett (3 studiepoeng) eller to (6 studiepoeng) emner fritt.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten

- skaffe seg en generell oversikt over vestlig musikkhistorie
- bli kjent med en del musikkhistorisk kildemateriale
- utvikle sin bevissthet om sammenhengen mellom musikkverker og de rammebetingelsene de ble skapt under
- utvikle sin repertoarkunnskap og evnen til å beskrive ulike musikk- og verktyper
- gis mulighet for fordypning i utvalgte verk eller verkgrupper

Innhold

I musikkhistorie 1 (1. studieår) er arbeidet konsentrert om den vestlige musikktradisjon. Undervisningen blir gitt over begge semestre.
Det foreleses over et antall enkeltstående temaer på én eller to dobbelttimer. Temaene kan omhandle enkeltkomponister, enkeltverk eller verkgrupper, epoker eller andre musikkhistoriske temaer. De undervises fortrinnsvis i en kronologisk rekkefølge, men med mulighet for å tilpasses til aktuelle musikkbegivenheter som orkesterprosjekter, sentrale konsertbegivenheter m.m.
Undervisningen dekker den klassiske musikkens historie i Europa fra prebarokk til samtidsmusikk, samt fremveksten av den afro-amerikanske tradisjonen innenfor jazz og rock. Det legges vekt på stoff som kan relateres til dagens konsertkultur og musikkliv i vid forstand.

Musikkhistorie 2 (2. studieår) omfatter en spesialisering innenfor utvalgte musikkhistoriske temaer og en økt vekt på analytiske metoder. Dette skjer gjennom to frittstående temaer, hvert på ett semester.

For studenter på kandidatstudiet i utøving med sjangermessig innretning på improvisert musikk/jazz eller folkemusikk, er de to valgbare emnene bundet til kurser i hhv improvisert musikk-/jazzhistorie og folkemusikkhistorie.

For øvrige studenter vil eksempler på valgbare temaer kunne være: norsk etterkrigsmusikk, Mozarts italienske operaer, Bachs kantater, Schuberts lieder, senromantiske orkesterverk, et nærmere spesifisert jazzemne, et nærmere spesifisert rockemne.

I løpet av undervisningen kan det f. eks. bli arbeidet med

- analytiske teknikker (melodi, rytmikk, harmonikk og form) og beskrivelse av musikalske forløp

- instrumentasjon og spesielle stilistiske kjennetegn som er forbundet med bruken av instrumenter i ulike ensembler
- spesielle notasjonsformer/ notasjonsforhold
- forholdet mellom primærkilder (håndskrifter), trykte kilder og interpretasjonstradisjoner
- forholdet mellom musikk og musikalske rammebetingelser som samfunnsforhold, teknologi, teologi etc.

Innholdet velges slik at studentene i løpet av undervisningen blir kjent med et bredt musikalsk repertoar og får syn for ulike instrumenters og instrumentkombinasjoners egenart og uttrykksmuligheter.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen i 1. studieår gis primært som forelesninger. . I tillegg skal studenten gjennomgå et lesepensum som det blir redegjort for ved høstsemesterets start. Forelesningene fordrer en oppfølging med gjennomgang og ajourføring av notater og lytting til aktuelt repertoar.

I 2. studieår foregår undervisningen i grupper med forelesninger, samtaler/diskusjoner, individuelle analyseøvelser eller selvstendig arbeid under veiledning. Det er en forutsetning at deltakerne tar aktivt del i timene. I 2. studieår er derfor størrelsen på hver gruppe begrenset oppad.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. For at studenten skal få avsluttende vurdering, må alle arbeidskrav i emnet være oppfylt.

Eksamen i *musikkhistorie 1* omfatter en seks timers skriftlig prøve. Alternativt kan eksamen gjennomføres som mappeeksamen med 3 - 4 skriftlige arbeider (essays). Eksamen vurderes av minst to interne sensorer. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått.

Eksamen i *musikkhistorie 2* omfatter to skriftlige deler som vurderes av minst to interne sensorer. Skriftlig eksamen består av en ukes hjemmeoppgave eller en skriftlig prøve på fire timer rett i etterkant av avsluttet kurs. Kandidaten avgjør selv om han/hun ønsker skriftlig prøve på fire timer eller en ukes hjemmoppgave, og må melde fra om dette før det aktuelle kurset er avsluttet. Det gis separat sensur på de to eksamensdelene, og vurdering uttrykkes med gradert karakter. Begge eksamensdeler må bestås for at kandidaten skal få bestått. Karakterene for de to eksamensdelene slås samen til en samlet karakter når begge eksamensdeler er vurdert.

5.2 Gehørtrening 1

Emnet undervises i 1. studieår og har et omfang på 6 studiepoeng.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten utvikle og styrke evnen til indre forestilling av lyd, og videre kunne bruke sitt indre gehør aktivt i alt arbeid med musikk. Studenten skal:

- utvikle sin musikalske hukommelse, både i form av tonehukommelse og evne til å oppfatte og huske et musikalsk forløp
- tilegne seg gode ferdigheter i å kunne lese, strukturere, innstudere, memorere og gjengi (synge/spille) et notebilde selvstendig, hurtig og presist

- styrke sin evne til å lytte aktivt til musikk, og utvikle gode ferdigheter i å kunne oppfatte, huske, strukturere og gjengi (synge/spille/beskrive/nedtegne) både detaljer og helhetlige strukturer i et musikalsk forløp

Innhold

Lærestoffet vil i stor grad være hentet fra musikklitteraturen. Arbeidsoppgavene tar vekselvis utgangspunkt i klingende og i notert musikk, og det forutsettes at studenten hele tiden deltar aktivt i prosessen. Oppøving og styrking av det indre gehør vil stå sentralt.

Studenten skal tilegne seg grunnleggende ferdigheter i arbeid med tonal og fritonal melodi og tonal harmonikk, samt utvikle solide grunnleggende rytmiske ferdigheter.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen foregår i grupper på 4–8 studenter. Gruppene settes sammen med utgangspunkt i studentenes faglige nivå/resultater fra opptaksprøven. Praktisk/muntlige arbeidsformer i timen kan omfatte imitasjons-, memorerings- og improvisasjonsoppgaver, tempotrening, oppøving i notelesingsteknikker, prima vista-øvelser, kombinasjonsøvelser og auditiv analyse. Skriftlige øvelser kan omfatte noteskrivingsteknikker, ulike diktater, transkripsjons-, korreksjons- og utfyllingsoppgaver.

Arbeidskrav

Studenten får både praktisk/muntlige og skriftlige oppgaver som hjemmearbeid. Oppgavene har sammenheng med arbeidet som til enhver tid foregår i undervisningen. Oppgavene har som funksjon å utvikle metodisk innsikt, kunnskaper og ferdigheter i emnet. Et definert antall oppgaver må være innlevert og godkjent før skriftlig eksamen. En intern tentamen arrangeres i slutten av 1. semester i regi av den enkelte gruppes faglærer.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved en gradert karakter som fastsettes på grunnlag av en eksamen med minst to interne sensorer. Eksamen består av to deler: skriftlig og praktisk/muntlig. Den skriftlige del av eksamen arrangeres normalt før påske i 1. studieår og har et omfang på ca. 2 timer.
Den praktisk/muntlige delen av eksamen gjennomføres som en ca. 30 min. individuell eksaminasjon ved slutten av 2. semester. Ved vurderingen av denne eksamensdelen vil studentens evne til aktiv anvendelse av faginnholdet bli tillagt stor vekt.
Ved fastsetting av avsluttende karakter i emnet, vurderes de ulike delene samlet. Skriftlig og muntlig del av eksamen skal telle ca. 50 % hver.

Ny vurdering

Ny prøve består av én skriftlig prøve på inntil 2 timer og en praktisk/muntlig prøve med samme form og omfang som ordinær prøve. Det gis en samlet vurdering av de to prøvene.

5.3 Gehørtrening 2

Emnet undervises i 2. studieår og har et omfang på 6 studiepoeng.

Mål

Som for *gehørtrening 1.* I tillegg skal studenten

- videreutvikle sin evne til å overføre kunnskaper og ferdigheter fra gehørtreningsfaget til sitt øvrige arbeid med musikk.
- bevisstgjøre metodiske innfallsvinkler til ulike problemstillinger innen emnet.

Innhold

Det bygges videre på innholdet i 1. studieår, men vektlegging av de enkelte temaene vil variere i forhold til studentens studieretning og fremtidige yrkessituasjon.
Emnet innebærer en økende grad av fordypning innenfor spesielle områder som er særlig relevant for det enkelte studium, og ut fra den aktuelle studentgruppes behov for vektlegging. Semesterplan for den enkelte gruppe deles ut ved starten av hvert semester. Semesterplan for vårsemesteret utarbeides delvis i samråd med studentgruppen.
Deler av det faglige innholdet vil for alle grupper omfatte musikk fra det 20. århundre.

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen foregår i grupper på 4-8 studenter. Gruppene settes sammen etter studieretning. Denne gruppesammensetningen vil prege vektleggingen av de enkelte temaene, både når det gjelder valg av innhold, repertoar og spesielt arbeidsformer, som i større grad profileres i forhold til studentenes studieretning og fremtidige yrkessituasjon.
Arbeidsformene vil til en viss grad tilsvare arbeidet i Gehørtrening 1, men vil samtidig innebære en større grad av fordypning, en større vektlegging av gruppeaktiviteter og av praktisk anvendelse av ferdighetene. I arbeidet med emnet inngår også ulike arbeidsoppgaver som studenten samler i en mappe. Et utvalg av disse oppgavene trekkes inn i den avsluttende vurdering av studenten.

Undervisningen vil i størst mulig utstrekning koordineres med andre fag i studiet.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved en gradert karakter som fastsettes på grunnlag av en eksamen med minst to interne sensorer. Eksamen består av to deler: skriftlig og praktisk/muntlig. Den skriftlige delen av eksamen består av en prøve på inntil 3 timer som arrangeres før jul. Den praktisk/muntlige delen av eksamen gjennomføres som en ca. 30 minutter prøve på slutten av 2. studieår. I denne eksamensdelen inngår et fastlagt antall oppgaver fra mappen (se ”Organisering og arbeidsformer”).

Ved fastsetting av avsluttende karakter i emnet, vurderes de ulike delene samlet. Skriftlig og muntlig del av eksamen skal telle ca. 50 % hver.

Ny vurdering

Ny prøve består av én skriftlig prøve på inntil 3 timer og en praktisk/muntlig prøve med samme form og omfang som ordinær prøve. Det gis en samlet vurdering av de to prøvene..

5.4 Bruksklaver for komponister

Emnet *bruksklaver* har et omfang på 12 studiepoeng, fordelt med 6 studiepoeng i hvert av studiets to første år.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studentene utvikle sine musikalske og spilletekniske ferdigheter, slik at han/hun kan utnytte klaverets muligheter som støtteinstrument ved sang, spill og komponering.

Innhold

Med utgangspunkt i studentens forutsetninger og framtidige yrkessituasjon, skal emnet omfatte arbeid med

- klaverteknikk
- notespill
- besifringsspill
- gehørspill/improvisasjon
- transponering
- samspill og akkompagnement

Repertoarlisten skal omfatte

- stykker fra klaverlitteraturen
- akkompagnement etter noter, besifring og gehør
- besifrede melodier som viser forskjellige akkompagnements- og rytmemønstre
- transponering av besifrede melodier
- enkelt partiturspill og viser etter gehør

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen gis individuelt og/eller i gruppe.

Arbeidskrav

Delprøver og interne konserter
Studenten skal delta ved minst en konsert eller gjennomføre minst en intern prøve per studieår.

Repertoar
Studenten skal mot slutten av hvert studieår legge fram en pensum-/repertoarliste på minst 30 minutter som omfatter alle arbeidsområdene i emnet. Totalt skal pensum-/repertoarlisten omfatte minst 60 min. etter to års studier. Pensum/repertoarlisten skal godkjennes av faglærer.

Minstekrav til nivå etter første studieår bør tilsvare Grieg: Vals fra Lyriske stykker op.12 og enkle standardlåter med besifring. Minstekrav til nivå etter andre studieår bør tilsvare en enklere wienerklassisk sonate og standardlåter etter besifring med variert akkordbruk. Klaverstykker fra 20. århundre skal være godt representert på pensumlisten.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. For at studenten skal få avsluttende vurdering, må alle arbeidskrav i emnet være oppfylt. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakter fastsettes på grunnlag av en eksamen med minst to interne sensorer der studenten framfører et selvvalgt program på ca. 20 minutter. Studenten vil i tillegg bli prøvet i prima vista-spill.

5.5 Musikkestetikk og -filosofi

Emnet undervises i 2. studieår og gir 3 studiepoeng.

I emnet *Musikkestetikk og -filosofi* vil studentene få en innføring i tenkning om og i musikk. Samtidig vil studentene utfordres til egen tenkning.
I musikkestetikken arbeider man tradisjonelt med musikkens "innhold", "mening", "vesen", "betydning" etc., - samt med vurderinger av musikk. Slik tematikk vil alltid være nært forbundet med musikkfilosofi, med tenkning omkring forholdet mellom musikk og "verden", religion og ideologi. I musikkhøgskolens undervisning vil det derfor ikke eksistere noe absolutt skille mellom musikkestetikk og musikkfilosofi.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten

- opparbeide seg en oversikt over musikkestetikkens og musikkfilosofiens historie og innsikt i grunnleggende musikkestetiske og musikkfilosofiske spørsmål
- utvikle evnen til selvstendig refleksjon og verbalisering omkring musikkens vesen og funksjon
- kunne reflektere over musikk som fenomen i et lokalt og globalt kulturelt perspektiv

Innhold

Innholdet i emnet er delt i følgende 4 temaer:

1. Hovedlinjer i musikkestetikkens og musikkfilosofiens historie
2. Musikalsk opplevelse
3. Fortolkning og interpretasjon, musikalsk retorikk og dramaturgi
4. Tverrfaglige begreper, forståelsesmodeller og tenkemåter

1. HOVEDLINJER I MUSIKKESTETIKKENS OG MUSIKKFILOSOFIENS HISTORIE

Gjennom arbeidet med temaet skal studenten kunne

- gjøre rede for hovedlinjene i musikkestetikkens og musikkfilosofiens historie
- drøfte ulike musikkestetiske og musikkfilosofiske posisjoner i forhold til hverandre
- vurdere grunntrekk i nåtidens musikkestetiske og musikkfilosofiske problemstillinger og diskusjoner, også sett i historisk og tverrfaglig sammenheng

2. MUSIKALSK OPPLEVELSE

Gjennom arbeidet med temaet skal studenten kunne

- drøfte spørsmål omkring musikk som estetisk opplevelse
- vurdere og drøfte spørsmål knyttet til musikk som dekor og underholdning
- reflektere omkring musikk som ekstatisk opplevelse

3. FORTOLKNING OG INTERPRETASJON, MUSIKALSK RETORIKK OG DRAMATURGI

Gjennom arbeidet med temaet skal studenten kunne

- gjøre rede for grunnprinsipper i fortolkningslære
- vurdere musikk i forhold til estetiske konvensjoner
- vurdere "argumentasjon" av musikalske idéer
- gjøre rede for og drøfte form som formidlingsmodell

4. *TVERRFAGLIGE BEGREPER, FORSTÅELSESMODELLER OG TENKEMÅTER*

Gjennom arbeidet med temaet skal studenten kunne

- gjøre rede for felles kunstfaglige problemstillinger
- drøfte estetiske lovmessigheter i kunstartenes fellesrom
- vurdere musikk innen andre kunstuttrykk (film, teater, dans o.l.)

Organisering og arbeidsformer

Arbeidet i emnet vil dels bestå av forelesninger, og dels av drøftinger og diskusjoner – både i samlet klasse og i mindre grupper.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakter kan fastsettes på en av to alternative måter. Studenten må ved begynnelsen av undervisningssemesteret velge hvilket grunnlag vurderingen skal skje på.

Alt. 1: Studenten forplikter seg til å følge minst 80 % av undervisningen i emnet. I dette tilfelle vil kravet til eksamen falle bort, og avsluttende vurdering vil fastsettes på grunnlag av en vurdering av studentens deltagelse i studiet av emnet.

Alt. 2: Karakter fastsettes på grunnlag av en eksamen med minst to interne sensorer. Denne eksamen utgjøres av en hjemmeoppgave over 2 uker.

Ny vurdering

Ny vurdering gjennomføres etter alternativ 2.

5.6 Ensembleledelse 1

Emnet undervises i høst- eller vårsemesteret i 2. studieår og gir 3 studiepoeng.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten kunne beherske dirigering av ulike taktarter, oppslag, fermater etc. Studenten skal også bevisstgjøres til å betrakte sin egen kropp som fysisk instrument i forbindelse med utøving av musikk.

Innhold

Følgende temaer vil bli gjennomgått:

- dirigenttekniske begreper relatert til ulike elementer i et musikalsk forløp (rytmikk, melodikk, instrumentasjon, dynamikk etc).
- ulike taktarter
- kroppsholdning, bruk av blikk, mimikk, gestikk
- opptakter – avslag, fermater – cesurer
- fysiske øvelser for dirigenter

Organisering og arbeidsformer

Det undervises i grupper, og klassen utgjør et ensemble som studentene dirigerer. Til dette benyttes enkle klaverstykker og 3- og 4-stemmige etyder.

Arbeidskrav

Studentene kan pålegges obligatorisk deltakelse i undervisningen ved f.eks. øvingsoppgaver der kollektiv deltakelse er en forutsetning for studiet av emnet; f.eks. ved dirigering av klassen. Slik obligatorisk deltakelse i undervisningen skal fremgå av årsplanen.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. For at studenten skal få avsluttende vurdering, må alle arbeidskrav i emnet være oppfylt. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakter fastsettes på grunnlag av en individuell vurdering av studentens faglige nivå gjennom arbeidet med emnet og en praktisk prøve som gjennomføres på slutten av semesteret.

5.7 Ensembleledelse 2

Ensembleledelse 2 har et omfang på 5 studiepoeng og undervises i 3. studieår. Emnet bygger videre på *ensembleledelse 1*.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studentene

- videreutvikle sin dirigeringsteknikk
- utvikle innsikt i arbeid med ensembler
- utvikle bevissthet om emnets betydning for senere yrkeskarriere

Innhold

Det arbeides videre med dirigeringsteknikk ved videreutvikling av dirigeringsbegreper fra *ensembleledelse 1*. Dessuten gjennomgås følgende aspekter:

- fysiske øvelser for fleksibilitet og spenning/avspenning
- "tekniske hjelpemidler": gestikk, mimikk, blikk, kroppsholdning o.a.
- dirigeringsanatomi

Organisering og arbeidsformer

Det undervises i grupper, og klassen utgjør et ensemble som studentene dirigerer. Til dette benyttes

- klaverstykker
- 3- og 4-stemmige etyder
- utdrag fra orkesterverk
- andre verk tilpasset gruppens instrumentarium

Teoretiske temaer belyses ved at studentene dirigerer hverandre.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. For at studenten skal få avsluttende vurdering, må alle arbeidskrav i emnet være oppfylt. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakter fastsettes på grunnlag av en individuell vurdering av studentens faglige nivå gjennom arbeidet med emnet og en praktisk prøve som gjennomføres på slutten av semesteret.

5.8 Improvisasjon 1

Emnet undervises over ett semester i 1. studieår. Det har ikke egne studiepoeng. Arbeidet med emnet skal i størst mulig grad være basert på muntlig overlevering og bearbeidelse.

Mål

Gjennom arbeidet med emnet skal studenten utvikle evne til

- improvisasjon innen et utvalg av ulike musikalske situasjoner og musikalsk materiale
- praktisk utprøving og vurdering av improvisatoriske delkomponenter og de muligheter disse gir for kombinasjoner
- å kunne stole på egen oppfatning, egne idéer og intuisjon når det gjelder improvisatoriske muligheter/potensiale i en gitt musikalsk situasjon
- fordomsfri vurdering av improvisasjoner basert på tillit til egen kompetanse og egen refleksjon

Innhold

Arbeidet med emnet vil inneholde

- repertoar over et bredt spekter, fra helt fri improvisasjon til improvisasjon ut fra fastlagte/avtalte premisser
- forskjellige improvisasjonsmoduler eller -uttrykk som for eksempel stemme, tekst, bevegelse, dans, drama, instrument
- arbeid med et variert utvalg ensembler
- arbeid med kultivering og utvikling av generelle prinsipper fra musikksjangere der improvisasjon er eller kan være en integrert del
- arbeid med formidlingsaspektet

Organisering og arbeidsformer

Det undervises i grupper av studenter sammensatt på tvers av instrumentgrupper og sjangere. Det er obligatorisk undervisning i emnet.

Avsluttende vurdering

Studentens arbeid med emnet vurderes i forhold til emnets mål og innhold. Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått/ikke bestått. Karakter fastsettes på grunnlag av en individuell vurdering av studentens faglige nivå gjennom arbeidet med emnet.

6 Valgenheter/valgemner

I studiets 3. og 4. år inngår et valgområde på til sammen 40 studiepoeng. (Gjelder ikke for studenter som velger PPU 3. og 4. studieår.) Studenten kan her velge mellom ulike valgenheter og valgemner, enten en stor enhet på 40 studiepoeng, kombinasjon av mindre enheter på 10–15 studiepoeng eller enkeltemner. Hvilke valgmuligheter som tilbys vil variere fra år til år. Spesielt relevante valgemner for kandidatstudiet i komposisjon kan være er videre studier innenfor instrumentasjon, elektroakustisk musikk, komposisjonsteknikker og sonologi, jf. valgemnene som i studiepoengoversikten synliggjort under håndverksemner og teoretisk/analytiske emner.

Vedlegg: Oversikt over veiledende undervisningsmengde og organisering

Kandidatstudiet i komposisjon

	1. avdeling		2. avdeling		2. avdeling m/PPU		Merknad
	1.år	2.år	3.år	4.år	3.år	4.år	
KOMPOSISJONSFAG							
Kunstnerisk/estetisk utvikling							
Komposisjonsforum	52 timer *	52 timer *	52 timer *	52 timer *	52 timer *	52 timer *	* Felles undervisning for alle årskull
Komposisjon	30 *	30 *	65 *	65 *	30 *	45 *	* Minutter pr uke i 26 uker pr år
Komposisjonsworkshop	75 timer *	75 timer *					* Felles undervisning for 1.og 2. studieår
Håndverksemner							
Instrumentasjon 1-2-3	25 timer	52 timer	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	* Antall timer avhengig av valg. [1]
Notasjon og partituranalyse	25 timer						
Akustikk og persepsjon	25 timer						
Den elektroakustiske musikks estetikk, historie og sjangere		26 timer					
Elektroakustisk musikk 1-2-3	50 timer	26 timer	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	* Antall timer avhengig av valg. [1]
Teoretisk/analytiske emner							
Komposisjonsteknikker 1-2-3	50 timer	52 timer	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	* Antall timer avhengig av valg. [1]
Sonologi 1-2-3-4	50 timer	52 timer	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	(52 timer)[1]	* Antall timer avhengig av valg. [1]
STØTTEFAG							
Musikkhistorie 1 - 2	50 timer	52 timer					
Gehørtrening 1 – 2	50 timer	52 timer					
Bruksklaver for komponister	30 *	30 *					* Minutter pr uke i 26 uker pr år
Musikkestetikk		26 timer *					* Høst- eller vårsemesteret
Ensembleledelse 1-2		26 timer *	52 timer		52 timer		* Høst- eller vårsemesteret
Improvisasjon	26 timer *						* Høst- eller vårsemesteret
VALGENHETER/VALGEMNER			*	*			* Antall timer avhengig av valg.
PPU (Praktisk-pedagogisk utd.) [2]					*	*	* Se egen studieplan

[1] Studenten skal hvert år i 3. og 4. studieår velge emner med et omfang på 10 studiepoeng innenfor komposisjonsfag. 5 studiepoeng velges innenfor enten *instrumentasjon* eller *elektroakustisk musikk* og 5 studiepoeng velges innenfor enten *komposisjonsteknikker* eller *sonologi*.

[2] Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) kan velges som valgenhet i studiet 3. og 4. år. Praktisk-pedagogisk utdanning følger egen studieplan.